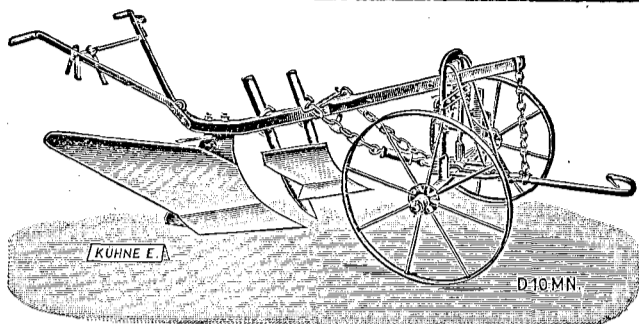

ERDÉLYI GAZDA

XL. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1908. Szeptember 20.

38. SZÁM.

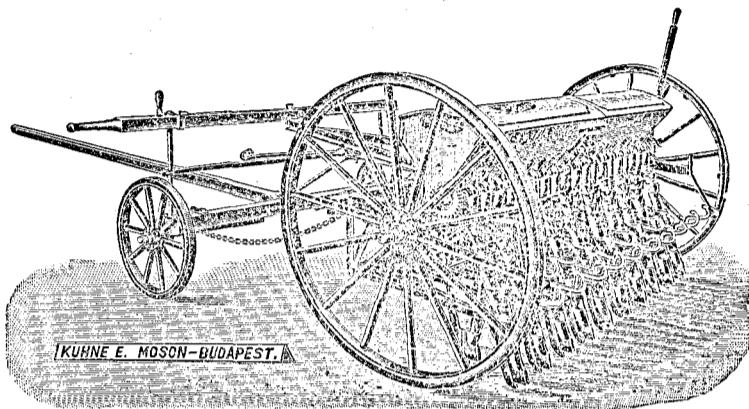
AZ ŐSZI IDÉNYRE
mindennemű talajmivelőeszközöket:
„BIPPART“ altalajekéket,
„TORNADÓ“ kukoricaszártépőgépeket
és egyéb takarmánykészítőgépeket

1672

„Mosoni Drill“ sorvetőgépeket,
borsajtókat stb. szállít:

„RÜHNE“ mezőgazd. gépgyár
részvénytársaság: **MOSONBAN.**

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

Nomlokzatok és belsőhelyiségek
meszelésére
a legjobb és a
legtökéletesebb

Kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA

Festékgyára,

2148.I.

BUDAPEST, Órnagy-u. 4.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített
telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérhá-
zaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület
vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas
összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsö-
nőknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök
közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással
készséggel szolgál az

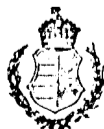
Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Legjobbak a resiczai ekék, LOSONCZI
vetőgépek és KALMÁR-féle rosták.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V., VÁCI-KÖRUT 32.

2054

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-nek

Kolozs és több szomszédos megye területére kizárólagosan jogosított képviselőjében a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőség gyors és költséget kimelő eljárással szerzek

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket,

konvertálok más intézeti terheket és egyúttal rendezem az elhanyagolt birtok- és teherállapotokat.

Kiváló biztosságu tőkebefektetésül

ajánlom ez intézetnek a földszén is jegyzett adó és egyéb levonásmentes óvadékképes és különösen katonai házassági óvadékkul alkalmas 50 év alatti
 :: kisorsolásra rendszeresített ::

„4 és 4 1/2 százalékos zálogleveleket“.

Ezek kaphatók és a szelvények költségmentesen kifizetteknek: az intézetnél Nagyszebenben és helyben a Kolozsvári Kereskedelmi Banknál. Mindennemű felvilágosítást díjmentesen és készséggel megad:

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség
GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

A legelőnyösebb módon közvetít mindennemű ingatlan adásvételeket, bérleteket és bármiféle kereskedelmi ügyleteket. 2162

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garnitúrájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak illetve évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Báró Kemény József, Maros-Németi, u. p. Déva, vagy

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, IV. Molnár-utca 11.

1934

3504—1908 szám.

Faeladási hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség hatásköre alá tartozó

A) alsófarkadini m. kir. kincstári birtokon az 1. sz. telekjegyzőkönyvben az 539 hr. számmal bíró 4 hold 1 □-öl kiterjedésű 20 éves tölgyerdő 280 K. 04 fillér, a 659 hr. számmal bíró 22 hold 64 □-öl kiterjedésű tölgyerdő 5289 K. 60 fillér, a 798 hr. számmal bíró birtokrészletből 41 kat. holdon levő 45 éves 0.6 záródású tölgyes 10.660 K. 20 kat. holdan levő 1—18 éves 0.7 záródású tölgy fiatalosnak 1200 K., az összes faérték tehát 17,429 kor. 64 fillér kikiáltási ár mellett, valamint

B) a folti m. kir. kincstári birtokkezelőség kezelése alatt álló boji birtok 2266 hr. számú birtokrészletből 65 kat. hold 120 □-öl vegyeskoru erdő 14.974 K. 41 fillér, továbbá a 2301 hr. számú birtokrészletből 183 kat. hold 857 □-öl vágható koru bükk erdő 90.979 kor. 82 fillér értékű faanyagának eladása érdekében 1908 évi október hó 8-án délelőtt 10 órakor a kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az összes fatömeg kikiáltási ára:

A) az alsófarkadini birtokon 17429 korona 64 fillér,	
bánatpénz 20% =	3486 " — "
B) a folti birtokon . . . 105774 " 23 "	
bánatpénz 10% =	10578 " — "

Versenyezni szándékozók felhivatnak, hogy ivenként 1 koronás bélyeggel és 20, illetve 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat jelzett időre a versenytárgyalás megkezdése előtt az árverező bizottsághoz annyival is inkább nyujtsák be, mert elkésztett, továbbá távirati vagy utóajánlatok figyelembe vételét nem fognak. A beérkezett ajánlatok fölött a negyméltóságú m. kir. földmívelési miniszter ur fog dönteni.

A részletes árverési és szerződési feltételek a kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőségénél, valamint az alsófarkadini, illetve folti m. kir. birtokkezelőségeknél a hivatalos órák alatt betekintheők. Legmagasabb-ajánlattevőre a tett ajánlat azonnal, míg a kincstárra csakis felsőbb jóváhagyás után fog kötelező erejűvé válni. Kolozsvár, 1908. szeptember 15.

M. kir. telepítési felügyelőség.
 (Bocskay-tér 2. sz.)

2197

Eladó ó-borok,
lovak és szarvasmarhák

özv. Báró Bornemisza Andrásné
 sz. Gróf Teleki Polixéna komlód-
 oroszfái gazdaságában:

Négy drb. (egy négyes fogat) sárga, herélt, 4 és 5 éves, 152 cm. magas, jó menő, hibátlan arabs és gidrán faj kocsiló.

Hat drb. 3 setét pej, 3 piros pej 4 éves, 152—154 cm. magas hámos és háta kanca.

Nyolc-tíz drb. 6—7—8 éves, 156—158 cm. magas anyakanca felfedeztetve állami arabs és angolvér ménekkel.

Mind eredeti arabs és részben gyergyóbékási fajlovak, tiszta eredeti erdélyi fajkancáktól.

Két drb. kis 130 cm. magas setétpaj hegyi poni mokány kanca, 3 éves.

Hat-nyolc drb. borjuzó és kisborjas bival, s tizenhat-husz drb. fiatal üsző és bika bival.

Tíz-tizenkét drb. számfeletti korosb fehér erdélyi tehén.

Negyven-ötven drb. 4—5 éves fehér erdélyi jármos ökör.

Százötven hectoliter 5—7 éves és idősb specialis **óborok**, kisebb mennyiségben is szállítanak megrendelés szerint.

Venni szándékozókknak bővebb felvilágosítással szolgál és esetleg kívánatra állomáshoz kocsit küld:

Engi Elek tisztartó

Komlód,

2183

u. p. Nagynyulas, Kolozsmegye (Erdély).

Vasuti állomás: Szt.-Mihálytelke.

Fajalma

és minden egyéb gyümölcs és élelmiszer legelőnyösebben értékesül

a Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezeténél

BUDAPEST, IV., Vámház-körut 8.

2196

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
E.LOF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Tehenészeteink szervezése és vezetése. Szász Ferenc. XII.	485
A magyar komló toboz-termésének alakitani viszonyairól. XI. Cséres Lajos.	486
Takarmányban szükölködő gazdák figyelmébe.	474

Kisebb szakközlemények:

A buza abszolút súlyának nagyságára. — A kocsikenőcs hamisítása.	488
--	-----

Irodalmi szemle:

A gyümölcsfa. — Pályanyertes szakmunka.	488
---	-----

Vegyes közlemények:

Albisi Albisi Béla. — Új földmívelésügyi szak tudosító. — Hírek a dicsőszentmártoni kiállításról. — Komlóhírek. — A kolozsmegyei gazdasági szakosztály.	488
---	-----

Hirdetések.

Tehenészeteink szervezése és vezetése.

Irta: Szász Ferencz.

XII.

Tehenek elhelyezése, takarmányozása, gondozása.

Istálló.

Tehénistállók részletes tervezetének ismertetése helyett csak általánosságban foglalkozom mindazon követelményekkel, melyeket egy jó tehénistállótól megkövetelünk.

Helyének megválasztásánál majorunk szépsége, s az egyes épületek arányos elosztása mellett figyeljünk arra, hogy az istálló lehetőleg kelet nyugati irányban legyen, s hogy homlokzata teljesen délnek essék, s könnyebb ellenőrzés szempontjából közel legyen egy a felügyelő mint a cselédlakásokhoz.

2. A mennyiben a borjúk istállója a tehén istállótól egy fedél alá tétettnék, legyen az, az istálló szélnek kevésbé kitett végén.

3. Amennyiben nem volna teljesen elkülönített takarmányos kamránk, úgy a tehenészet részére szolgáló takarmány előkészítése és tartása a könnyebb elszállítás céljából, az istálló hosszoldalának közepén, erre a célra falakkal elkülönített és ajtókkal ellátott részében történjék honnan — a mennyiben az istálló hosszu is volna — közelebb esik minden része, mint akár egyik akár másik végéből. Az istálló szélessége ritkán lesz elég a különböző takarmány előkészítő gépek, továbbá füllesztők s legalább 1 napra szükséges szálas gumós és abrak takarmányok elhelyezésére — miért is kiugrással építendő az istálló azon része hol a kamra áll.

Az előkészítő gépek hajtása történhetik kézi, ló, gőz vagy más, motoros erővel.

A trágya-telep lehetőleg messzi legyen az istállótól s ezt megoldandó, a most általánosan szokásos istálló melletti trágya-telepek helyett, nem lehet eléggé ajánlani az ún. központi trágya-telepek berendezését, értve ez alatt azt, hogy a major egyik félre eső, de azért jól hozzá férhető helyén gyűjtessék össze nem csak a tehén, hanem az összes trágya.

Ezen központi trágyakezelésnek némileg ellene szól a trágya odaszállítása, mert ahhoz bizony szekér kell vagy a hól az üzem nagysága megengedik is, emberi erővel tolható vagy ló által vontatható, kis vasút illetőleg vasuton járó jármű, de ha tekintetbe vesszük azon előnyöket, hogy egy ilyen egyhelyen kezelt trágya kezelése kevesebb költségbe kerül, továbbá, hogy trágyánk egyöntetűbb lesz, továbbá, hogy a trágya nincs benn a majorban s büze sem tölti be a lakóházak s a tehénistálló környékét s nem csábitja istállóink elé szegény állatainkat bántó légy miliárdokat, hát egy kis

számítást téve, azt hiszem a központi telepek javára fog billenni a mérleg.

A trágyalé, hig ürülék felfogása azért történhetik az istálló mellett s onnan hordható.

A trágya kezelés aztán történhetik ott a központon bármiféle eljárás szerint, mert hiszen ha a kifutós trágya kezelési módot is akarjuk bevezetni, hát készíthetjük oda a kifutókat.

A trágya kezelés leírásába nem bocsátkozom, mert az messzi vezetne, hanem központi trágya telepekről szólva, nem hagyhatom említés nélkül azoknak azon hasznát sem, hogy igen kitűnő helyül szolgálhatnak baromfiainknak oly módon, hogy környéküket fával, lehetőleg eperfával, körül ültetve, baromfiólkunkat is oda építjük s a baromfiakkal foglalatostkodó esetén lehet egyben, üres óráiban, a trágya-telep gondozója is. Ezzel elérnénk azt is, hogy a trágya-telepeket előszeretettel látogató baromfiakat kiszorítanánk a major területéről, hól tollázkodásukkal egyfelől szemetelnek — másfelől be-bejárva az istállóba, a takarmányt is beszenyvezik.

A mennyiben az istálló mellett építenénk a trágya-telepet, lehetőleg északi oldalát válasszuk helyül.

3. Falazatra s általában az egész építkezésre vonatkozólag első és főszempont a zseb — mindenki úgy épít, a hogy telik.

Legjobb a tégl falak mert porozitásuk légjárhatóságuk nagy. Jó vályog fal szintén jó; patics fal, vert fal, faboronákból összerótt fal már utána valók. Kő és fa nélküli vidékeken igen elterjedt u. n. fecske fészkek fal is jó és tartós, mely nem egyéb törekkkel összegyurt vályognál, melyet rendszeren lovakkal szokták összegyuratni folytonos öntözés mellett.

Az összegyurt törekes vizesvályogot aztán villával rakják fel egyszerre kb, 1—1 1/2 m. magasságig, száradás után tovább, mig elég magas lesz. A falak vastagsága legyen fecskéfészeknél 60—70 cm. mert így nagyon tartós. A lesimitás félnyersen történik lapáttal való vágással. Jól kiszáradva a vakolat egész jól fogja.

Az alapzat úgy a fecskéfészeknél, mint mint másanyagu falnál kőből való legyen s emelkedjék ki a föld színe felé is.

A tiszta kőfalakat kerüljük mert porozitásuk kevés lévén, nagyon egészségtelenek.

A falak magassága tehén istállóknál legyen 3.5—4 m. mert magas istállóban tökéletesebb a szellőzés, s egyben jobb a levegő, a mi megfizethetlen előny

Tulmagas istálló nem jó, mert esetleg nem melegsik be télen.

A járda és állás, egyszóval a padozat vizet át nem eresztő, tartos, könnyen tisztítható anyagból való legyen s ezen célt tehén istállókban némileg elérjük az élire rakott tégl bur

= Jobb és =
megbízhatóbb
= magvakat =
nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —
33 év óta
Mauthner
M * Ödön
cs. és királyi udv. szállító
magkereskedésében
BUDAPESTEN
VII., Rottenbiller-u. 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kapható.
Árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve. 1002

A MAGYAR LEGELÖNYÖSEBB A
MEZŐGAZDÁK : GABONA
SZÖVETKEZETE UTJÁN ÉRTÉKESÍTÉSE.
V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. Takarmánycikkekre megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrás.

kolattal; lehető tökéletesen pedig a jól készített beton burkolattal. A szintén igen jó aszfalt burkolat nyári nagy melegben megszagosodik, s ezért nem használható.

Nagy hátránya ugy a beton, mint a téglá burkolatnak, hogy nagyon kemény s így az állatok nem állanak olyan kényelmesen rajta, mint mondjuk a fa vagy agyagos padózat. Ezen a hátrányon bő almozással s az állatok kellő jártatásával segíthetünk.

Egy másik hátránya *sikos volta*, mely különösen szembeütő a beton padozatnál, s segítő rajta: készítsük jó rovátkásra. Eleinte, míg a tehének s különösen a borjúk megszokják a sikos járdán való járást, segíthetünk a dolgon úgy, hogy a járdát behintjük alomszalmával ki s be hajtáskor.

A mesterséges felnevelés előnye, mint azt említettem, az is, hogy a *borjú nem jár sikos járdán s nem esik el szoptatáskor.*

A járda valamint az állás építésnél vigyázzunk, hogy meg legyen a *kellő lejtése* a trágyalé s a felmosásra használt víz vagy esetleges fertőtlenítő folyadékok elvezetésére.

A trágyalé s egyáltalában mindenféle folyadék csatornán vezetessék ki az istállóból a trágyatelep kutjába vagy amennyiben az, az előbb mondottak szerint messze volna, egy külön kutba. *Hogy a trágyalé kut úgy legyen építve, hogy abból a nedvesség ne szivároghasson el s hogy mikor akarjuk, könnyen kiüríthető legyen, az természetes.*

A falak *belső oldala* 1 öl vagy 2 méter magasságig szintén cementtel vakolandó és teljesen simára síkírandó, hogy könnyen lehessen tisztítani. Olyan helyeken, hol fénytűzéssel építik az istállókat, szoktak közönséges cement burkolat helyett faiance, porcellán sőt simára csiszolt márvány lapokat is alkalmazni falburkolásra, ami egyfelől szép, másfelől meg tökéletesebben tisztítható, mint a cement. Egyes helyeken olajos vagy email festékekkel vonják be a falat említett magasságig, ami szintén jó, de olcsóbb volta mellett nem oly tartós, mint az említettek.

A *jászlak* anyaga lehetőleg szintén olyan legyen, hogy tökéletesen lehessen tisztítani s mi sem természetesebb, hogy erre a célra a fajsól nem felel meg.

Sokkal jobb a beton jászlak, melyeket tisztán lehet tartani — még oly nedves takarmányok etetése mellett is, sőt egyben itatól is szolgálhatnak.

Láttam vörösmárvány jászlakat is teheneszetekben, meg cementtel lesímitott terméskő jászlakat is, amelyek szintén jók, de drágábbak a beton jászlaknál.

A jászlak felállítása többféle lehet:

A *falmellé állított jászlaknál*, a tehének falfelé állanak fejükkel egy vagy két sorban, a szerint, hogy mind két vagy csak 1 oldal felől állanak. Ezen rendszernek hibája, hogy a takarmánnyal az állatok közé kell menni, s hogy az ellenőrzés nehéz.

Az istálló szélességére ezen rendszernél körülbelül következő méretek mértékadók:

Jászol felső szélessége	0.60 m
Állás szélessége	2.60 »
Járda szélessége	1.90 »
Másik oldal fentiek szerint	3.20 »

Összesen 8.30 m.

Ez függ természetesen attól is, hogy nagyobb avagy kevesebb testű állományunk.

E helyen tartom megemlítenének alom szükségben szenvedő gazdaságok részére igen praktikus un. *trágya gyűjtő csatornákat*, melyek alkalmazását Sárvár—Láncpusztán láttam egy falmellé futójászlas istállóban, s abból állanak, hogy a tehén állás hátsó részén nem csak közönséges trágyalé csatorna megy, hanem egy 40 cm. széles és ugyan olyan mély csatorna, melybe időnkint az állatok által potyogtatott trágya könnyen behuzható s nem tipródnak benne.

(Folytatjuk.)

A magyar komló toboz-termésének alaktani viszonyairól.

XI.

VIII. Adatok a komló földrajzi elterjedéséhez.

(Folytatás.)

A Dunántul legalacsonyabb fekvésű kertje: Sátoristye, Baranyam. (88), Örs, Fejérm. (98) Moha (122), Csösz (150), Mozsgo (163), Somogyvár (179), Barkóc, Vasm. (188), Nád-kut, Vasm. (368), Neudóhegy 377 mtr. A Duna mellett Ács 128, Sárkány. Esztergomm. 145, s fent Illava 230 méter.

A tiszántul (már a Maros közén kezdve) Antalfalva 81, a szomszéd Lajosfalva már 120, Rafna, Krassóm. 152, B.-Csaba 90, Nagyvárad 126, Szilágynagyfalva 203, Karcsava. Ungm. 135 méter magasan. Az erdélyi részeket 3 felé tagoljuk: a) a Maros baloldalán: M.-Gorbó 424, Kolozsvár 346, Kolosborsa 328, Kajántó Kolozsm. 382, Kiskapus 500, Mezőszengyel 360, M.-Méhes 250, Naszód 331 méter. Itt tehát már határozottan komlóvidékre került a komló. Ugyanígy áll a Maros jobb partján is. Lugos 125, Lapusnyak 180, Algyógy 207, Czintos 293, Csekelaka 342 méter. A kisküküllővölgyén indultak meg legelőbb az erdélyrészi telepítések 30 év előtt. A Marosba való torkolat előtt fekszik: Obrázsa 261, Dicsőszentmárton 266, Medgyes 301, Erzsébetváros 323, Szász-Bonyha 377, Segesvár 383. Ezen komlóemporiumok mögött: Apold 480, Keresd 405, Ujváros 481, Szászhalom 488, Szász-Kézd 410, Szászbuda 496, Bene 561 a legmagasabban fekvő komlóskert helye.

Segesvártól felfelé a Küküllő völgyén: Fehéregyháza 364, Héjjastalv 871, Bun 388, Szent-Erzsébet 410, azután Ujszékely 404, Küküllő-Keményfalva 809, Zetelaka 317 méter magasan fekvő 3 holdas középirtoki komlóskert uralja hazánk összes komlóskertjeit.

Utolsó s átlag legmagasabb terasz az Olt völgye: Fogaras 429, Sárkány 449, Kucsuláta 481, Héviz 375, Miklósvár 480, Árapatak 506, Aldoboly 526, Illyefalva 534, Sepsiszentgyörgy 549, Bodolla 561, Nagyborosnyó 564, Zabola 571 és e vidéken kulminál a zágoni kert: 587 méternyi tengerszin feletti magasságban. Ha mindezen adatokat vidékenként átlagosítjuk, ugy a következő lesz a sorrend: Alföld 98 mtr., Dunántul 135, Felvidék 210, Felső Marosmente 288, Kolozsvár környéke 360, két Küküllő tájéka 371, Udvarhely vidéke 484 s az Olt völgyében 514 méter tengerszinfelületi magasságban van az átlagos komlóskert,

IX. Hazánk komlótermelése az utolsó tíz évben.

(1898—1908)

Magyarország komlótermő területe 1898 óta akkorára fejlődött, hogy a hazai 90 sör-gyár szükségletét nemcsak fedezni tudja, de évenként 3500—4000 q. komlótermés *kivételre* is marad. Ez a haladás az utolsó 10 évben következett be, amidőn rendszeres állami beavatkozás révén annyira fejlődött a magyar komlótermelés, hogy nemcsak *mennyiségileg* függetleníthetné az ország sörgyártását a külföldtől, de sok vidék termését a *minőségért* is évről-évre felkeresik a külföldi vevők: olyan *tenyészők* ezek, amelyek elősegítették a „Hungarian Hopps“-nak a világcipacokra való rendszeres bejutását.

A múlt század 60-as évéig csak egyes olyan nagy uradalmakban van hire komlóskerteknek, amelyek sörfőzéssel is foglalkoztak, de egyes városi (polgári) sörfőzdék mellett is voltak kisebb komlóskertek. A 70-es évek közepén egy héjjasfalvi jól sikerült kísérlet után mind több helyen ültettek középirtokosok komlóskerteket, mert a vasutak építésével könnyebben juthatott a fogyasztóhoz: s mert ezidőtájt Ausztriában gyenge komlótermésű évek voltak, illetve a jó árak állandóknak tetszettek,* — a kisgazdák is kezdtek komlót ültetni (a szászok földjén), de szerte az országban sok nagyobb birtokon is létesültek új kertek, annyira, hogy 1898-ban az egész országban: 636 kat. hold volt beültetve komlóval.

A 90-es évek 340 koronás métermázsánkinti átlagára nyomán mutatkozó nagyobb telepítő élénkség közepette 1898-ban a további ültetések ügyét a m. kir. földművelésügyi Minisztérium vette a kezébe, befolyásolni akarván a megfelelő és *vidékenként egységes fajták* ültetését, helyesebb beállítási és művelési módokat, rendszeres száritási eljárásokat s legújabbban a komlóműtrágyázási kísérleteket; de a komló világcipaci konjunkturák hatása mellett a lehető eszközökkel elősegítette a magyar komló értékesítését is s ez annyiban sikerült is már 5—6 éve, hogy a termőév végén a termés 70—80% már rendesen idegen kézbe jutott s a maradék mennyiség is vevőt talál az új komló kihajtásáig. Mindennemű intézkedések ellátására 1889-ben egy vándortanári állás szervezetett. A tíz évnek a haladását a következő számcsoport mutatja.

Terület.	1907-ben:	1898-ban:
Duna-Tisza köze vidéke	1072 k. h.	54 k. h.
Királyhágóntuli »	350 » »	313 » »
Dunántuli »	185 » »	154 » »
Tisza-Maros köze »	140 » »	81 » »
Felvidék »	25 » »	28 » »
Összesen:	1772 k. h.	630 k. h.
Horvát-Slavonország	172 » »	—
Magyar birodalomban	1944 k. h.	—

Tíz év alatt tehát a terület háromszoros lett s a területi eloszlás súlypontja Erdélyből az Alföldre (Bácskába) helyezkedett, de különben a felvidék kivételével minden ország-részben szaporodott a komlós terület.

A legtöbb komlót termelő vármegyék szerint a következőként oszlik meg a terület:

Komlósvidek	1898-ban	1907-ben
Nagyküküllő megyében	171 k. h.	248 k. h.
Bácsbodrog »	54 » »	1028 » »
Fehér »	21 » »	91 » »
Háromszék »	24 » »	64 » »
Udvarhely »	26 » »	47 » »
Tehát a főbb termelő helyek	299 » »	1470 » »
Egyébb elszórtan fekvő	340 » »	502 » »
Összesen:	636 k. h.	1772 k. h.

Ezen számokkal meg is jelöltem tehát azon területeket, melyek a magyar komlótermesztésnek jellegzetes vidékei, de vannak még sűrűbben kertek Marostorda, Kisküküllő, Vas és Torontál megyékben.

* A komló 100 kg.-kinti átlagára volt: 1888-ban: 300 K. 1890-ben: 260; 1892-ben: 320; 1893-ban: 546; 1899: 340; 1898-ban: 290 korona. —

Mezőgazdasági üzem (birtokos) szempontjából vizsgálva a területet, megint érdekes lesz a tíz év előtti adatokat összehasonlítani a mai állapottal.

	Területeloszlás %-ban	
3 k. holdig s ezen alól	30.5%	71.49%
3—10 k. hold között	28.9	13.40
10 k. holdon felül	40.6	15.11

A kizütembeli komlószok szaporodásának nem az uradalmi kertek kipusztulásában, hanem abban van az oka, hogy a Bácskában 1900 óta nagyjából a kisgazdák, papok, tanítók stb. ültettek új kerteket. A cseh Saazhoz s bajor Spalthoz hasonló jellegzetes komlóvidék Délbácskában van, mert ott Petrócön s a környéki Kiszács, Dunagálos, Kölpény. Bulkeszi községekkel együtt 529 kat. holdas lugasrendszerű komlóművelés van. Az ország komlós területének 21%-át alkotja ez a vidék.

Fekvés szempontjából ilyen a kelyzet:

	1898-ban	1907-ben
Dombvidéken	60%	40%
Síkvidéken	33%	67%

Ezen fordulatnak megint a bácskai telepítés az oka.

Minden lehető gazdasági talajon találunk komlóskerteket, melyek, ha megfelelő fajtavál telepítettek s okszerűen műveltetnek: kielégítő hozamot adnak. Egy kat. hold termelt komlót 1907-ben; a Duna—Tisza közében 600 kgr, Királyhágon tul 360, Dunántul 385, Tisza—Maros vidékén 450, a Felvidéken 359, Horvát-Slavonországokban 385 kgr. országos átlagban 534 kgr. komlót. Ezen országos átlag nem éppen kielégítő eredmény, de jobb kép tünik fel, ha a főbb termő vidékek termés számait figyeljük: a Bácskában 700 kgr. Nagyküküllőben 500, Háromszék megyében 600 kgr. terem kat. holdankint. Az össztermés 1907-ben 9785 m. m.-ra tehető, a Drávántuli országgrész nélkül 9124 q.

Egy kat. hold *betelepítési költsége*: karósművelésnél (száritók nélkül) 1274 K. lugas művelésnél 1365 K. egy kat. hold egy évi üzemköltségei: karósművelésnél 392, lugas művelésnél 329 K.

Míg 10 év előtt ca. 4000 q volt a komló behozatalunk, 1905 óta folyton javul a mérleg, mert,

	1906-ban	1907-ben
volt a kivitel	9418 q.	12800 q.
a behozatal	4960 q.	7264 q.

tehát a *kiviteli többlet öröndetesén javulóban van*. Különös ugyan, hogy termelési többlet mellett oly nagy mennyiségű a behozatalunk is, de ennek azaz oka, hogy a hazai sörgyárak alig 350—400 q. komlót vásárolnak itthon közvetlenül, a többit külföldről hozatják. Megnyugtató, hogy más komlótermő országokban is így van ez, de talán még sem ekkora mértékben mint nálunk.

A belföldi 50 egynehány sörgyár *komlószükséglete* az 1904/5 évben termelt 1.501.411 hl. sör után mintegy 5300 q-ra, az 1905—6 campagneban termelt 1.688.466 hl. sör után mintegy 6000 q-ra becsülhető.

Az 1887—1896 évek közötti évtizedben egy q. komló átlagára 255 korona volt, 1898—1906 évek 10 éves átlaga: 210 korona, a husz éves átlag tehát 222.5 korona métermázsánknál.

A *komlókereskedelmet* a komlóidőszakban bejövő 14—20 külföldi komlókereskedő és ügynök bonyolítja le ugyanannyi helybeli alügynökkel és tolmácscsal.

Általános szokás az, hogy a helybeli alkuszok már július végén a külföldi »házaktól« biztatásra feljárnak a »rayonnuk« komlóskertjeit és tájékoznak a várható termés felől, mihelyt szeptember hó elején garmadában szárad, vagy már zsákban van a komló, megérkeznek a külföldiek is s kezdik járni a komlós vidékeket. Ha lanyha az áralakulás a világpiacon, akkor csendben megosztóznak egyes vidékeken s konkurentia nélkül puhítgatják az eladót. Azonban, ha biztató, vagy sürgető táviratok érkeznek Nürnbergből, vagy Saazból, Prágából, Auschából, úgy nem kimélik egymás rayonját s jobb komlóért egymásra verik az árakat. Ennek az érdekes és izgalmas időszaknak sok érdekes fogása, s módszere van — de itt nem térhetek ki ezen irányban.

Az erdélyrészi komló termék és értékesítés fejlesztése részére mintegy 12—13 éve Segesvárt alakult ki valamelyes komlópiacá. Erre predestináltak központi fekvése s ott alakult az erdélyrészi komló termelő szövetség. Ezért mindjárt elejétől fogva a külföldi kereskedők az idényben Segesvárt tették meg főhadiszállásnak, itt tartozkodnak állandóan.

Már vagy 10 éve minden hét csütörtökén komló-vásár kísérleteket rendez a már említett szövetség, de ezen legtöbbször csak eladók jelennek meg, vevők ritkán s kevesen s akkor is tartózkodnak. Olyanféle nyílt adás — vevés, mint azt a nürnbergi, auschai, daubai nyílt vásártéren láthatjuk — Segesvárt kevés fordul elő. Ezért 1904-ben a szövetség a vasútiállomás mellett egy *komlóraktárt* is épített. — Azt a gazdák, kivált a Segesvártól távolabb lakók minden évben meg is hordják komlózsákokkal — de vásár napján alig van vásár. Mégis arra jó lett, hogy Segesvárt állandóan látható eladó komló — melyből vásárnapokon kívül mégis csipkednek el a vevők. Hogy Segesvár csakugyan állandó erdélyi komló piaccá alakuljon ki, a m. kir. kereskedelmügyi Minisztérium a komlószövetkezetnek 40%-os tariffakedvezményt engedélyezett: minden Segesvárra a komlóraktárba címzett s minden onnan a határig a M. A. V. vonalain szállítandó komlóküldemény javára. Ezen kormánykedvezmény máris fejlesztő hatással van a segesvár komlóforgalomra; mert 1906-ban onnan 3260 zsák komló szállított el, ebből 2559 ball Ausztriába s ebből is 1799 ball Saazba került. A bácskai komlóvidéknek, mint már előbb írák — Petróc a központja. Ide gyülekeznek a szezonban a komlókereskedők.

Bizományi üzlet. Említettem, hogy rendes üzleti években termésünknek nagyobb részét itthon vásárolják fel a külföldi kereskedők — s nagyon kevesett a hazai sörgyárosok. Ha azonban Cseh- és Bajorországban is bő termés volt, már kevesebb kereskedő jön hozzánk s azok is nyomott (kartell) árakon és immel-ámmal vásárolnak! Ennek ellensúlyozására az Országos Magyar Gazdasági Egylet (Budapest) a saazi piacon egy bizományost bízott meg 5—6 év óta, bizonyos garantiák mellett. Eleintén bizalmatlanságból kevesen, nem sok komlót küldöttek fel. De már 1906 júliustól 1907 február haváig mintegy 350 q és 1907-ben 1500 q körül adatott el ezen bizományos útján s pedig 1906-ban m. mázsánknál 43 koronával jobban mint a hazai közvetlen eladás átlagára volt. Néhány uradalom már régiebb idő óta nürnbergi, auschai saazi bizományos útján juttatja piacra termését. *Primör-komlóüzlet.* Néhány éve divatba jött, kivált a dunántuli korai érésű komlóskertekben, hogy a nyári komlótermést 5 kg-os zsákokban juttatják a külföldi piacokra, mert azt tapasztalták, hogy úgy kilónknál legalább 2 korona a biztos ár. Persze az ilyen primör komlónak csak addig van biztos és jó kelete, amíg a friss termésből az első nagy zsák meg nem jelenik.

(Vége.)

Cs. L.

Takarmányban szükölködő gazdák figyelmebe.

II.

Amit eddig elmondunk, az nemcsak a takarmányban szükölködő gazdát érdekelheti, de az abban bővelkedőt is, mert az idén annyira keresik s oly jól fizetik mindenféle a takarmányt, hogy az abban duslakodó gazda igen szépen pénzélhet belőle s szolgálatot tesz az országnak azzal, ha nélkülözhető takarmányának gazdatársa részére való eladása által arra képesíti a mostohább viszonyok között gazdálkodót, hogy annak ne kelljen állatjain mód felett s minden áron tuladni.

Nagyon fontos az idén az is, hogy az állatok részéről megakadályozzuk a takarmány pócsékolását, mert ha már éppen csak a legszükségesebbet adhatjuk nekik, akkor kívánatos, hogy azt tényleg meg is egyék. Az állatok különben főleg a szalmát s a rosszabb szénát szokták pócsékolni — még pedig részint úgy, hogy elszórák s maguk alá tiporják, részint hogy sok izéket hagynak belőle. Az elszórás ellen szecskezéssel, az izékanyag ellen pedig a takarmányt puhábbá s könnyebben rághatóvá tételével, valamint izetességének növelése által védekezhetünk. Miután az a két dolog nagyon fontos, a következőkben mondjuk el azokról a legszükségesebb tudnivalókat:

Hogy mit értünk szecska alatt, szüköségtelen magyaráznunk, mert úgy is minden gazda tudja s a legtöbb gazdának szecska-vágója van is már, mert a szecskaetetésnek nemcsak aszályos, de jó esztendőben is megvan az előnye. Ezért ajánlatos is, hogy akiknek szecska-vágója még nincs, minél előbb szerezzék be azt, mert eltekintve attól, hogy annak a jövőben is mindig hasznát fogja venni, már az idén is megkerülhet az ára azzal a megtakarítással, amit a takarmányban s állatjai jobb teletetésben ér el. A leg-egyszerűbb szecska-vágó, minőt talán a falusi kovács is tud készíteni, alig kerül néhány koronába, de 60 koronáért már igen tisztes szecska-vágógép kapható s ha a 60 korona sok pénz a szegény embernek, álljanak többen össze s vegyék azt közösen, mert a géppel néhány óra alatt több napra előre vágthatják a szecska-t. Ezek a gépek olyanok, hogy tetszés szerint rövidebb vagy hosszabb szecska-t vágthatunk velük, mert pl. a lónak inkább a 1 1/2 cm. hosszú, a marhának pedig inkább a 2 1/2 cm. hosszú szecska felel meg. A szecskaetetésnek pedig nemcsak az az előnye, hogy az állatok így nem szórhatják el a takarmányt, hanem az is, hogy csak a szecska-ával tudjuk az állatokat arra ösztönözni, hogy sok szalmát egyenek, mert csak a szecska-n lehet azokat a miveleteket keresztül vinni, melyek a szalma puhítását s izetességének növelését célozzák.

Mint a leghatásosabb eljárást a füllesztést ajánljuk, melyhez legalább három deszkaládára van szükségünk, melyek házilag készíthetők s oly nagyok legyenek, hogy az egész napra eső takarmány egy ládában férjen el. De ha sok az állatunk, akkor inkább több ládában füllesztünk egyszerre, mert az egyes ládákat nem célszerű mindegyik oldalukon 1 1/2 méternél nagyobbra készíteni. A füllesztés maga úgy történik, hogy a takarmánykamra tiszta földjére rétegenként rakjuk a füllesztendő takarmányokat. A rétegeket sósvizvel bőven meglocsoljuk, esetleg szilva-vagy más moslót is önthetünk rá. A rétegekbe szecska-n kívül polyvát, repcebécőt, babhüvelyt, felaprózott répát vagy burgonyát, korpát, darát stb. rakhatunk. Ha moslókunk nincs, minden 10 kg. száraz takarmányra 6—7 liter vizet vegyünk. Az egyes rétegeket jól tiporjuk le, a láda szegleteiben pedig kézzel tömjük meg, tegyük rá néhány deszkát s terheljük meg kövekkel, hogy a takarmány állandó nyomás alatt maradjon. A takarmány két napig marad a ládában, mely idő alatt fölmelegszik s kellemes borsavanykás ízűvé

válik s e miatt, valamint puhasága miatt az állatok igen szeretik. Ha a láda tartalmát fel-etettük, akkor nem tanácsos abba azonnal újra füllesztetni, hanem előbb jól kimossuk s egy napig szelős helyen száradni hagyjuk azt, hogy a deszkák meg ne dohosodjanak. Ezért mondtuk az előbb, hogy legalább háromszor annyi ládát kell készletben tartani, mint amennyi egy napra szükséges. Megem-lítjük még, hogy szükség esetén láda nélkül is füllesztethetjük a takarmányt, pl. úgy, hogy azt a kamra vagy istálló egyik szegletébe rakjuk s tiporjuk. Ez az eljárás azonban nem olyan jó, mint az előbbi, mert a szabadon maradt oldalon a takarmány könnyen romlik. A füllesztés különben igen nagy figyelmet s tisztaságot tételez fel s kivált a takarmány-nak jó letiprására s a ládák tisztántartására kell nagy súlyt fektetni, mert máskülönben a takarmány könnyen penészedik s dohosodik.

Egyszerűbb, de kevésbé hatásos módja a szecsakajavításnak, mely azonban csak akkor alkalmazható, ha répát, burgonyát, répa-szeletet, szóval valami vizenyős takarmányt etetünk, az, hogy a szecsát s a vizenyős takarmányt jól összekeverjük, s egészet gar-madába hányva, 8—10 óráig állni hagyjuk. A takarmány ez alatt az idő alatt felmeleg-szik s a szecska jobb ízűvé is lesz, de miután nem sokat puhul, a marha nem eszik belőle annyit, mint a két napig füllesztett takar-mányból.

Ellenben igen hatásos puhító, de nem annyira az izletességet növelő eljárás az, ha a szecsát leforrázzuk. Ezt úgy eszközöljük, hogy a szecsát kádba téve, forró vízzel önt-jük le s azután lefödjük a kádat, hogy a víz egyhamar ki ne hűljön s később langyosan etetjük a takarmányt. Így igen sok szecsát tudunk megetetni, részint mert a marha job-ban szereti télen a langyos takarmányt, mint a hideget, részint pedig, mert a leforrázott szecska könnyen rágható, míg ellenben a szá-ras szecskanál éppen a nehéz rághatóság teszi azt, hogy az állat hamar megunja, mert állkapcái igen kifáradnak az evésben.

A szecsakázás során nem maradhat em-lítés nélkül, hogy a tengeri és cirok-kórónak ilyenmő aprítása jóformán lehetetlen, minek következtében a kóro szára s különösen an-nak vastagabb része kárba vesz.

Ujabbán tehát ezen kóróféleknek aprít-ásához tépőgépeket használnak, melyek al-kalmazásával a vastag szárok is az állatok által kedvelt takarmánnyá felapríthatók.

Ilyen kórótépő gépek ugyan költségesek, de társulva a kisgazdák is szerezhetnek ilyent annál is inkább, mert tetemes munkaképes-ségénél fogva egy ily gép több gazda igényét könnyen kielégítheti.

Ha bővében vagyunk a szalmának s ha van annyi szénánk, hogy legalább a csikóknak és borjúknak elég jusson, akkor még csak egy kevés pénzre van szükségünk, hogy a többi állatokat is jól kiteleltethessük. Pénzünk-ért pedig kár lenne szénát vásárolni, mert a közönségesebb ló s a kifejldött marha nagyon jól kibírja a telet, ha egy szál szénát sem lát, mihelyt elegendő szalmát s abrakot adunk nekik. Az abrak kétségtelenül drágább, mint a széna, de aszályos években mégis jobban járunk vele, mint a szénával, a mennyiben ilyenkor az abrak ára nem emelkedik olyan mértékten, mint a szénáé, mert abrakkal más világrészek is ellátnak minket, míg ellen-ben a szénával tisztán magunkra vagyunk hagyatva, mert a széna nem bírja meg azt a költséget, melybe pl. Amerikából való ideszál-lítása kerülne. Ezért a legrosszabb esztendő-

ben sem történhetik meg, hogy az országban ne lehessen elegendő abrakot kapni, míg szé-nát rendszerint nehéz ilyenkor vásárolni. Ha pedig abrakvásárlásra szánjuk reá magunkat, kérdés, minőt vegyünk, mert bizony minden-féle abrakfajta jócskán van, — jobb is roz-szabb is.

Gazdáink leginkább gabonát s korpát etetnek abrak gyanánt, s különösen a korpá-nak nagy barátjai, de ezzel egyuttal a nagy kereslet folytán fel is verik az árát. A mai korpá ár mellett előnyösebbnek látszik az olajpogácsa vásárlása, mert bőséges szalma-etetés mellett egy abrakféle sem hat a fejlős-tehenekre és a növendékállatokra oly előnyö-sen, mint az olajpogácsa, melyből csak fél annyit kell az állatokkal etetnünk, hogy ugyanazt érijük el, mint a korpával; pedig most az olajpogácsa nem sokkal drágább, mint a korpá. Azt etethetjük tehát előnyösen, még pedig akár lenmagpogácsát, akár repce-, napraforgó- szezampogácsát stb., mert az olaj-pogácsák valamennyien kiváló abrakfélék. Igaz ugyan, hogy a korpával szemben az a hátrányuk meg van, hogy darálatnunk kell, míg ellenben a korpá minden további elké-sztés nélkül etethető, de a darálás az olaj-pogácsát még sem drágítja meg annyira, hogy táptartalmához viszonyítva még mindig ol-csőbb ne maradjon, mint amibe a korpá kerül.

Az olajpogácsadarát többféleképp etet-hetjük. Így pl. szalmaszecsakával keverve szá-razon vagy legfeljebb annyira megnedvesítve, hogy a szecska-hoz tapadjon; ha pedig fül-lesztett szecsát kapnak az állatok, akkor ahhoz is hozzákeverhetjük a pogácsadarát, de csak közvetlenül etetés előtt, mert a po-gácsát nem ajánlatos a szecsakával együtt füllesztetni; vagy végre azt is tehetjük, hogy a pogácsadarát forró vízben meglágyítjuk s aztán leforrázzuk vele a szalmaszecsakát. Ezt a módot főleg az kövesse, aki a fent leirt ötféle szecsakajavító eljárás közül a leforrázást választja. Olajpogácsát nem sokat kell az állatnak adnunk; a közép nagyságu tehénnek naponta rendszerint 1½ kg.-ot, a növendék-állatnak pedig testnagysága arányában.

Igen jó és főképen a tejelés és huskép-ződésre előnyösen ható abrakféle továbbá a malátacsira; azután a szárított sörtörköly, mely a lónál a zabot helyettesítheti; a szá-ritott szeszmoslék, melyet szeszgyáraink hoz-nak forgalomba; a szárított répaszelet, mely a cukorgyárakban szerezhető be stb. Mind-ezeket úgy etethetjük, mint ahogy a korpát szokás etetni, de a répaszeletet vízben áz-tatva is adagolhatjuk, mely esetben a takar-mányrépa helyettesítésére használhatjuk azt.

Ha még egyszer végig gondolunk azon, amit elejétől fogva mondtunk, azt látjuk, hogy ez idei szűkös takarmánnyal (ha gond-al és bajjal és a szokottnál nagyobb fáradt-ság mellett) állatainkat mégis csak átsegít-hetjük a tavaszba.

Ezen pedig rajta kell lennünk, anélkül, hogy állataink számát megapasszuk; mert Isten mentsen meg minden gazdát attól, hogy istállót ki kelljen ürítenie.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A buza abszolút súlyának nagysá-gára legnagyobb befolyással van a klíma, minél nyirkosabb, hűvösebb klíma alatt termelik a buzát, annál hosszabb a virágzás és az érés közötti időszak, annál nagyobbra nőhet a bu-zaszem. A száraz meleg klíma alatt az illető

időszak megrövidül s ennek megfelelően a bu-zaszem apró.

Egy és ugyanazon vidéken az abszolút súly nagyságára első sorban az időjárásnak van befolyása. A szerint, a mint a buza virágzása és érése közötti időszak nyirkos, hűvös, boron-gós, vagy száraz meleg, lesz a buza abszolút sulya nagyobb vagy kisebb.

A buza abszolút sulya összefüggésben van a fajtával. A nyirkos klíma alatt létrejött nagy abszolút sulyu buzák ezen tulajdonsága annyira megrögzített, hogy a száraz klíma alatt ter-mesztve, ha az időjárás kedvező, nagyobb szem-űk lesznek mint a hazai fajták, ha nem, akkor megszorulnak, aszott szemet szolgáltatnak.

Az abszolút suly nagyságára befolyással van továbbá a talaj neme, de jóval kisebb mértékben és a trágyázás, ennek hatása azon-ban több körülmény közreműködése követ-keztében nem mindig érvényesülhet.

(Cserháti S. K. K.)

+ A kocsikenőcs hamisítása. A kocsi-kenőcs készítéséhez körülbelül 5% ásványi anyag (és pedig mész — az olajok elszappano-sítására) szükséges; a mi ezenfelül használtatik az hamisítás. Hogy a hamisítást fölfedezhessük arra nem szükséges a kémiai elemzés, elég erre az egyszerű és biztos „úszóképességi pró-ba“. Ugyanis egy darab kocsikenőcs tiszta és hamisítatlan, akkor a felületen marad; ellenkező esetben a tulsók ásványi anyag nehezebb — a víz alá merül.

IRODALMI SZEMLE.

A gyümölcsfa. Ifjabb *Tejfalusy* Ferenc ezzel a címmel népies kézikönyvet írt, amely a gyümölcstermelés terén hasznos utbaigazítás-sal szolgálhat mindenkinek, akinek gyümölcsöse van. Emellett propagandát is csinál könyvében a gyümölcstermelésnek, amidőn kimutatja, hogy milyen nagy haszonnal jár, ha szeretettel, hoz-záértéssel ápoljuk gondozzuk és védjük a gyü-mölcst a fagy és kártékony rovarok ellen. De a gondoskodást ki kell terjeszteni a gyümölcsre is s ezért a könyv értékes utmutatással szolgál a gyümölcsszedés idejére, módjára, a gyümölcs eltartására, értékesítésére és feldolgozására vo-natkozólag is. Látszik belőle, hogy a szerző, amíg egyrésztől át van hatva a természet sze-retetétől, másrésztől nem téveszti szem előtt a gyakorlati szempontokat sem, ami által könyve nemcsak élvezetes olvasmány, de egyuttal hasznos is. A könyvnek, amelyet számos kép élénkit, ára 1 K 60 fillér.

Pályanyertes szakmunka. A Szatmárme-gyei Gazdasági Egyesület pályázatot hirdetett egy, a baromfityesztéssel foglalkozó gazdasági munkára. A beérkezett pályaművek felett most döntött a bizottság és a száz koronás díjat az »Ember küzdj és bizva bízzál« jeliségű pályá-műnek ítélte oda, a melynek *Vitkay Imre hön-véd százados* a szerzője. Vitkaynak nem ez az első műve, a gazdasági irodalomban már több, jelentős érdemet szerzett tollával. A nyertes pályaművet az egyesület adja ki.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Albisi Albisi Béla.** Egy munká-ban eltöltött élet földi pályafutásának bevő-geztét jelenti ez a fekete keret. Egy tiszta jellemű, nyílt, igaz ember ért életének záró kövéhez. Albisi Béla okleveles gazda, várm. biz. tag. haszonbérlet folyó hó 11-én 45 éves korában hosszas szenvedés után Magyarso-váton meghalt. Az elhunytban lapunk, közel

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **lőrű ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és **chiffon ingek**, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fürdő leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, vala-mint mindenféle ágyhuzat szak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédlő és fu-tószőnyeg, gyapjú és csipke-függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

egy évtizeden át volt buzgó munkatársát vesztette el. Családján kívül nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése e hó 13-án volt nagy részvét mellett. Legyen emléke áldott!

— Uj földmivésügyi szaktudósító. A földmivésügyi miniszter *Thán* Albin dr. miniszteri fogalmazót az Egyesült Angol Királyság és Franciaország területére Mondon székhelyvel f. évi november hó 1-től kezdve szaktudósítóul küldte ki.

— Hírek a dicsőszenmártoni kiállításról. Az október 13. 14. 15.-én megtartandó dicsőszenmártoni kiállítás előkészületei serényen folynak. A kisküküllővármegyei gazdasági egyesület által delegált rendezőség, élén Br. Kemény Ákos elnökkel, minden szükséges lépést megtett arra, hogy a kiállításban részt vevő gazdák és gyárosok igyekezetüknek ugy erkölcsi, mint anyagi eredményeit elérhessék.

A bejelentések során már eddig is oly nagy tömege van előjegyezve a terményeknek, gyümölcs, szőlő és boroknak, hogy a rendelkezésre álló helyiségek legpraktikusabb besztására lesz szükség azok elhelyezése céljából.

A legelső bejelentők között nagyobb kollektciókkal szerepelnek: Br. P. Horváth Arthur, Gr. Béldi Kálmán, az erd. róm. kath. Státus radnóthi és bajomi uradalmi, Schmidt János, a dicsőszenmártoni szőlőjtvány r. t., Csató Gábor, Pekry Sándor, Pataky László, Szatmáry István, Szantner Lajos stb. stb.

Ujabbán díjakat tűztek ki még: a dicsőszenmártoni szőlőjtv. r. t.: 100 kor. és az erd. róm. kath. státus: 100 kor. Az összes kitűzött díjak a 3000 koronát jóval meghaladják.

A gazdasági gépgyárosok közül eddig a következők jelentették be részvételüket: Sangerhauseni gépgyár r. t., Kühne E. r. t., Podvinetz és Heisler, Hofherr és Schrantz, Államvasutak gépgyára, Bächer és Melichár, Mc. Cormick, Alfa Separator r. t., a Magyar Gazdák Ért. Szövetkezete 3—4 gyár képviselőiben, Losonczy gépgyár, Resiczai gépgyár, Kalmár Zs. és Tsa rostagyár és még több kisebb gyár.

A bejelentési határidő szeptember 30.-án jár le.

— Komlóhírek. A komlószedés a befejezés felé közeledik. Amennyire az augusztus eleji esők s meleg idők segítettek a toboz fejlődésén s a hozamot nagyobbították, annyira károsítólag hatottak a mult heti eszések és hideg éjjelek, sok helyen a komló túlérte, megtarkult, ugy hogy parcellánként le se szedték. Az eddig érkezett jelentések szerint hazánk idej *termés reménysege* a következő számokban mutatható be:

Terület	kat. h.	átlag k. h.	össztermés
Királyhágóntul	950	450 kgr.	= 1775 q.
Duna-Tisza köze	1072	541 "	= 5799 q.
Tisza-Maros vidék	140	250 "	= 350 q.
Dunántul	185	370 "	= 714 q.
Felvidék	25	347 "	= 86 q.

Összesen 1772 k. h. — 8524 q.

Kerekszámban 8500 q. Mult évben 9124 q. volt hazánk komlótermése, tehát 500—600 mmázásával kevesebb remélhető!

A *külföldön* szintén kevesebb termett, mint ahogy még julius végén jósolták s ahogy azt a szept. 13-iki budapesti lapok közölték. A komlóörzék még most is nagy terméssről beszélnek, pedig Európa sok vidékén a termés már zsákban van, az eredmény tehát nem képzeleti. A legrésztetesebb eredményszámítást e hó elején a cseh komlótanár közölte. Szerinte az idén éppen csak annyi világtermés lesz a komlóban mint 1907-ben: 1.783.000 ötven kilos mázsza és nem 2.227.000 komló mázsza, mint a „Grambinus“ szaklap írta, a szükséglet 1908/809-ben: 2.000.000 komló mázsza lesz, tehát 217.000 komló mázsza deficitel végződhetik ez az év, s ha igaz, hogy tavalyi komló igen fogytán van: akkor akár-hogy dolgoznak s hazudoznak is a komlóörzianerek: *a jo komló tisztességes meg árát kell fizetni, s ez az irányzat érezhető is már pl. a nürnbergi piacon, mert az I. o. komlót szivesen veszik s az ára 5—6 márkával emelkedik.* Nürnbergbe már ezerszámra érkezik a komlózsák s az elsőrendűt 50 kilonként 50—55 márkával fizették. De akad néhány kisebb, igen finom tétel 60, 68, 72 márkáért is. Export komlót (300 bál) 25—32 márkáért vásárolták. Spaltban 80 márkát fizettek 50 kilonként, Württembergben 35—60 Márkán vásárolták. Csehországban is megindultak a vásárlások ugy a piacokon, mint a termelő helyeken. A saazi piacon: I. o. 110—120 kor., a II. o. 90—100 koronán kelt 50 kilonként, harmadrendű komló olcsón adódik. A *saazi járásban* 20 mázsát 116 koronáért adtak el, más községben 104 koronáért 50 kilonként. A hazai értékesítést illetőleg már jelentettük, hogy a Dunántul 100 koronán adtak el néhány waggon uradalmi komlót, míg augusztus végén Petrőcön (Bácskában) még csekély a forgalom, 80—95 kor. 100 kilonként, az elsőrendű 100 koronán felül is. Eddig 250 mmázsa kelt el. A segesvári piacról még nem halatszik eladások híre. Itt szept. 17-én volt az első komlóvásár s azontul hetenként csütörtökön lesz.

— A kolozsmegyei gazdasági szakosztály szeptember hó 16-án tartotta a nyári szünet után első értekezletét Dózsa Endre cs. és kir. kamarás alispán elnöklete alatt. Elhatározták, hogy október hó folyamán Nagyalmásón járási gyümölcs és vetemény bemutatót rendeznek a gazdakör közreműködésével, e télen is folytatják a falusi gazdasági előadásokat és háziipari tanfolyamot. Az itt készített tömeges tárgyak elhelyezésére Nagypetriben és Választon értékesítő szövetkezeteket szerveznek.

— Tenyészállat-díjazás M.-Bükkösön. Az Alsófejérmegyei Gazdasági Egyesület a földmivésügyi miniszter anyagi támogatásával M. Bükkösön f. hó 6-án igen sikerült tenyészállat-díjazást rendezett, melyen az egyesületet báró Bánffy Kázmér alispán, egyesületi elnök és Belleváry László egyesületi titkár képviselték. Ott voltak még többek között: Putnoky József állattenyésztési felügyelő, mint a földmivésügyi miniszter képviselője, Binder József, a járás főszolgabiraja, Bölöny Dénes és dr. Seyfried Károly gazd. akad. tanárok, Szász József fixadminisztrátor, Bányász Izidor járási állatorvos, Belae István és Bartha László telepkezelők, Lőthe Lajos szolgabiró, Bartha Mózes, Bartha Ferencz, Fülöp Gábor és Zlamál Sándor jegyzők, Szilveszter János gazdatiszt, László Gyula tanító, Tóth Samu gazdatiszt stb.

A felhajtás, illetőleg a kiállított állatok száma közel 300 volt, ami a rendezőbizottság, de főleg Szász József fixadminisztrátor, Putnoki József állattenyésztési felügyelő és a jegyzők ügybuzgó fáradozásának az eredménye. De nemcsak számban, hanem minőségben is meglepő volt az anyag, ugy hogy a szemlélő szebb és szebb teheneben, gyönyörűnél gyönyörűbb üszökben és borjukban gyönyörködhetett. Sajnos, hogy a rendelkezésre állott díjak ezen szép állattenyésztési eredmény méltó és érdemleges elismerésére, díjazására nagyon keveseknek es kicsinyeknek bizonyultak.

A pénzdíjak csak kisgazdáknak lettek kiadva, de dicsérő és elismerő okleveleket nagyobb gazdák is kaptak, Utóbbiak közül különösen Szász József czintosi fixadminisztrátor szép kollektciója érdemel figyelmet s öt némely állatja valóságos feltűnést keltett.

Nagyon üdvös volna, ha ezen díjazás minden évben ugyanott megismétlődne, mert kár olyan helyen díjazást tartani és pénzt pazarolni, a hol semmi érdeklődés nincsen és az állattenyésztés terén a viszonyok mostohasága, de főleg a népnek hanyagsága vagy állattal bálni nem tudása folytán, az illetékes tényezők legnagyobbmértvű erőfeszítése dacára is semmi haladás nem konstatalható. Akárhány járás van, a hol jöllehet már több díjazást tartottak, nem abszolút bírálat, de még relative sem volna szabad díjat kiosztani. Ellenben vannak járasok, mint amilyen a bükkösi is, a hol minden évben kellene díjazni, mert mindennemű viszonyok olyanok, hogy ezek állattenyésztésre praedestináltak a vidéket.

— Az Erdélyi Kárpát-Egyesület jelentése. Az egyesület szeptember hó 6-án Gyergyószentmiklóson megtartott közgyűlése elé terjesztett jelentése szerint az *idegenforgalom* tekintetében 32 iskola és testület rendezett kirándulást 2295 résztvevővel. Egy év alatt az egyesület 9782 egyént utaztatott. Az egyesületi központ 1 év alatt 4 értekezletet, 7 tisztikari tanácsot, 5 választmányi és 4 bizottsági ülést tartott. Az egyesület bevétele 22,302'91 K. kiadása pedig 19,706'66 K. volt. Az egyesület tagjárándóságul az »Erdély« című folyóiratot adta ki, mely csereviszonyban van 25 külföldi és 33 belföldi egyesülettel, továbbá 30 hirlappal és 58 folyóirattal. Az egyesületi tagok létszáma 12 tiszteleti, 204 alapító, 2365 rendes és 21-. Az egyesület védője József kir. főherceg, míg az egyesület zászlójának anyagságát Augusztó főhercegasszony vállalta el. Az egyesület tetemes munkátot végzett az ujabb utjelzések, a közlekedési utak kijavitása, uj turistautak létesítése a turistavendéglők és menedékházak kibővitése terén, Az egyesületi muzeum látogatóinak száma már eléri a 25,000-et a tárgyak száma 186, a könyvtár pedig 220 drb.-bal szaporodott. Az egyesület muzeumában külön háziipari cikkek megrendelését díjtalanul közvetítette Az erdélyi fürdők fejlesztése céljából Mátyás király születési házában díjtalanul látogatható fürdőgyűi kiállítást tart fenn.

— Szüretelő eszközök kipróbálása. A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« a m. kir. földmivésügyi miniszter ur hathatos anyagi és erkölcsi támogatása mellett a hazánkban gyártott különböző szüretelő eszközöket szakszerűen ki óhatja próbálni, hogy a gazda közönségnek a gépek mineműségéről kellő felvilágosítással szolgálhasson. Az egyesület

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszertint 11-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzőket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul vázszolunk. 1271

KALMAR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

let felterjesztésére a földművelésügyi miniszter készségesen átengedte az állami kezelésben levő székesfővárosi kőbányai állami telep idei termését, hogy a gépek ott kipróbáltassanak. Ennek rendezésére kiküldött bizottság elhatározta hogy f. hó 21-én (hétfőn) esetleg 22-én (kedden) délelőtt fogja a szakszerű próbát megajteni, míg a nagyközönség számára a gépek f. hó 22-én (kedden) délután és 23-án (szerdán) egész nap lesznek működésben bemutatva. A kőbányai telepre legcélszerűbb a budapesti Rókus korházi végállomásról induló villamos kocsikat használni, melyek a fővárosi szőlőtelepet érintik.

— Nemzetközi szövetkezeti kongresszus. A mezőgazdasági szövetkezetek nemzetközi köteléke szeptember 23-án és a következő napokon Piacsenszaban tarja meg második kongresszusát. A kongresszus egyik főtárgya lesz a beszámoló a mezőgazdasági szövetkezeti ügy fejlődéséről és mai állásáról a kötelékhez legújabb csatlakozott egyes országokban. Magyarország részéről ennek a tárgynak az előadója Seidl Ambrus, az Országos Közfönti Hitelszövetkezet vezérigazgatója, Foglalkozik a köteléki nagygyűlés a nemzetközi check- és incasso-forgalommal, tekintettel a postatakarékpénztárra a szövetkezeti statisztika kérdéseivel és a szövetkezeti ellenőrzéssel.

— Külkereskedelmi forgalmunk 1907. évben. A magyar áruforgalmi statisztikai állandó érték megállapító bizottság múlt csütörtökön tartotta ez évi teljes ülését. Az ülés napirendje előtt Vargha Gyula dr. a magyar szent korona országainak 1907. évi külkereskedelmi forgalmáról szóló végleges adatokat ismertette. E szerint 1907. évi összes behozatalunk értéke 1.652 millió korona, összes kivitelünk értéke pedig 1.618 millió korona volt; a forgalom mérlege tehát 34 millió koronás behozatali többlettel zárul. Az előző évvel szemben a behozatal értéke több mint 96 millió koronával emelkedett, amely többletet az óriás arányú szénbehozatal egymaga 30 millió koronával járult. A kivitel 1906. évi összegével szemben 109 millió koronás többlet mutatkozik, amely legelső sorban a kivitel legfontosabb áruinak: a gabonának és lisztnek árjavulására vezethető vissza. Az elmúlt évben is a forgalom zöme — a behozatalban az érték 77%-a, a kivitelben 74,5%-a — Ausztriára esik.

— A segesvári komlótermelő szövetkezet külföldi komló ártudósítása: Saaz: e hó 1-én 90—120, — 11-én 90—110 korona. Nürnberg: e hó 3-án 35—80, 5-én 35—82, 8-án 32—75 Márka 50 kg. komlóért.

— A budapesti gyümölcs-kiállítás. Az országos kertészeti bizottság elnöksége Darányi Ignác földművelésügyi miniszternél tiszteltett és felkérte, hogy az iparcsernokban rendezendő gyümölcs-kiállítás védnökségét fogadja el. A miniszter a küldöttség kérését teljesítette.

— Bab- és dió kivitel Romániába. Az ideai nagy szárazság következtében rendkívül szűk termés volt bab és dióban, minek folytán ezen terményekben nagy kivitel kínálkozik.

— Szilvakivitel. Breslauban a magyar szilva most igen kelendő volna. Bővebb értesítés a m. kir. Kereskedelmi Muzeumnál kapható.

— Országos gyümölcs- és szőlőkiállítás Budapesten. Az Országos Magyar Kertészeti

Egyesület f. é. szeptember hó 27-től — október 4-ig bezárólag ő Nagyméltósága Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter Ur védősége alatt a városligeti nagy iparcsernokban gyümölcs-vásárral egybekötött országos gyümölcs- és szőlőkiállítást rendez. melynek célja nemcsak a hazai gyümölcsstermelés emelése s a megfelelő gyümölcsfajták vidékenként való rendezése, ismertetése, hanem az idén hazánk sok helyén mutatkozó gyümölcsstermés feleslegének értékesítése is.

Felhívjuk ennélfogva hazánk gyümölcsstermelőit, szőlő birtokosait s konzervgyárosait, hogy fenti kiállításon a hazai termékek előnyös bemutatása érdekében annál tömegesebben s saját jól felfogott érdekükben vegyenek részt s gyümölcstermésüket *mielőbb* az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkárságánál (IV. Koronaherceg utca 16.) bejelentésük, ugyanott bejelentési iv s részletes program kapható.

— Helyhatósági állatorvosok országos kongresszusa. A magyarországi helyhatósági állatorvosok szeptember 21-én országos kongresszust tartanak Budapesten. A nagygyűlést délelőtt 9 órakor nyitják meg az állatorvosi főiskola dísztermében. A megnyitás után küldöttségileg tisztelegnek a kormány tagjainál. Délután két órakor lakoma lesz az állatorvostanhallgatók menházában, délután 4 órakor pedig folytatják a tanácskozást. A kongresszus díszelnökségét Hutya Ferenc dr. udvari tanácsos főiskolai rektor vállalta el.

— Uj vasut Csikban. A kereskedelmügyi miniszter Braun Gyula budapesti lakosnak az építés alatt levő székely vasuti hálózat Gyergyó-Remete, esetleg Gyergyó-Szentmiklós állomásától kiindulólág Gyergyó-Borszék és Gyergyó-Tölgyes községek érintésével az ország határáig vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

— A venyige mint takarmány. Az osztrák földművelésügyi miniszterium, — mint a *N. W. Tagbl.* írja — a kiót akar indítani, hogy a szőlőtőkék minden évben szokásos megnyirbálásánál nyert venyigét a marhák részére takarmánnyul használják fel, főképpen azokon a bortermező vidékeken, ahol a tartós szárazság miatt kevés takarmány terem. E célra alkalmas gépeket akarnak beszerezni, hogy így állandóvá tegyék azon venyigéknek takarmány-célokra való felhasználását, melyeket addig csak mint trágyát, vagy tüzelőanyagot értékesítettek.

— Ménlovak beosztása és anyakanczák párosítása. Az állami ménesekben nevelt fiatal ménlovaknak, valamint a magánosoktól ez évben vásárolt és a még ezután vásárlandó ménlovaknak a méntelep osztályokba való beosztása a következő napokban fog megtartatni: Budapesten október 12-én, Bábólnán október 15-én, Kisbéren október 16-án, Mezőhegyesen 19 és 20-án és Alsószombatfalván 22-én. A ménesbéli anyakanczák párosítása a következő napokon fog megtartatni: Alsószombatfalván október 23—24-ig; Mezőhegyesen november 3—10-ig; Bábólnán november 13—17-ig és Kisbéren november 18—23-ig.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Bal-
esetek

ki-
zárva.

Minden nagyságban.

Szecska vágók,

Répa vágók, 1801. VI.

Darálómalmok,

Gőzölőkészülékek.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcéplőkészletek 12 HP-ig. — Ipari mozdonyok 200 HP-ig.

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben **FISCHER-féle** és legjutányosabban a zsák és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31—33. sz. szerezhetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10—12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és vizonteladónak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. 2072

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

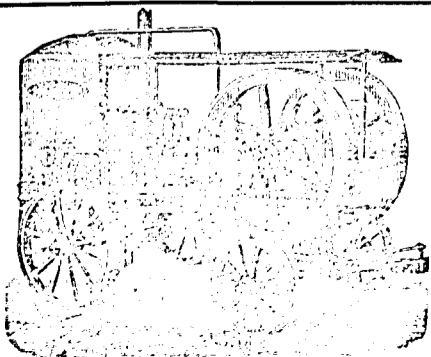
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2 %-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férőtal adnak véleményt. 1001

30 HP motor.

Oberurseli motorgyár részvénytársaság tekintetes igazgatóságának

BÉCS, VI/2. Gumpendorferstrasse 72.

Mint hogy az Oberurseli motorgyárból rendeltem volt 1906 évben egy 30 lóerős gázfejlesztős motort hozzá tartozó felszerelésekkel, a melyet az év őszén, a gyár megbízottjával fel is szereltettem és egy 3 járatú 42" kövekkel felszerelt lisztelómalmomhoz üzembe hozva átvettem és azóta már a harmadik éve hogy üzemben van s mint hogy a motor a hozzá tartozó részekkel a legnagyobb megelégedésemre működik és hogy a mai napig a legkisebb baját észre nem vettem, ugy a hajtásnál a legnagyobb erőt fejt ki, ugyannyira, hogy nem 30 lóerőnek, de hiszem hogy 35 lóerőnek is megfelel, a mi abból következtetek, hogy két gyapjúfűsőt akasztottam utána és amugy is csak játszódva hajtja a három 42 collos köveket. Ezért nem mulasztatom el, hogy a nagyrabecsülő gyárnak a legőszintébb megnyilvánításomnak a motor valódi jóságáért ezen soraim által ne nyilvánítsam, a miért fogadják legnagyobb elismerésemet, ezek után maradtam — teljes tisztelettel idős **Lőrincz János** birtokos és malomtulajdonos.

HARDETMÉNY.

A Kisküküllővármegyei Gazdasági Egylet a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszterium, valamint az Erdélyi Gazdasági Egylet támogatásával

Dicsőszentmártonban, októ. 13., 14. és 15. napjain gyümölcs és borvásárral egybekötött

állat-, termék-, szőlő-, gyümölcs-, bor-, háziipar- és gépkiallítást rendez.

Ezen kiállításon résztvehetnek a vármegye 50 holdon felüli birtokosai kizárólag saját tenyésztésű állataikkal, valamint a vármegye 50 holdon alóli kisgazdái az egy évnél hosszabb idő óta tulajdonukban levő tenyészállataikkal. Továbbá a vármegyei kis-, közép- és nagybirtokosok, valamint szövetkezetek terményeikkel, baromfiakkal és háziipari készítményekkel. Végül az ország gépgyárosai, iparosai és kereskedői, gazdasági- és házi felszerelési gépekkel és tárgyakkal.

Megjegyzés: A gazdasági egylet választmányának határozata értelmében a székelyföldi kirendeltség a gazdaköri tagok közötti kiosztandó vetőmagot csak a kiállításon résztvevő pénzdíjjal vagy oklevéllel kitüntetésen részesített gazdaktól fogja beszerezni; szükséges tehát, hogy a gazdák már saját érdekükben is minél tömegesebben résztvegyenek a terménykiállításon, hogy így az egészséges verseny által, a kiválóan szép vetőmag kiterjesztések a vármegyében. Hasonlóképpen a gazdaköri tagok között kiosztandó sertés anyag is a kiállításon résztvevő és díjazásban vagy kitüntetésben részesített sertés állományból fog beszerezhetőni.

D I J A K:

50 holdon felüli birtokosok kizárólag saját tenyésztése.

I. csoport. Fehér erdélyi tenyész marhák:

a) Bikák.

- I. díj diszokl. és 100 K és pedig 90 K aranyban, 10 K oltványban.
- II. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
- III. díj okl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
- IV. díj oklevél.

b) Borjas vagy borjazó tehének.

- I. díj diszokl. és 100 K, 90 K aranyban, 10 K oltványban.
- II. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
- III. díj okl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
- IV. díj oklevél.

c) Űszök.

- I. díj diszokl. és 60 K, 54 K aranyban, 6 K oltványban.
- II. díj diszokl. és 40 K, 36 K aranyban, 4 K oltványban.
- III. díj okl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.

Csoportos kiállítás, kizárólag saját tenyésztésért.

Egy drb 6 hónapon felüli bika, 2 tehén és 4 Űsző.

A kisküküllőmegyei gazdasági egylet tiszt. díja:

- I. díj diszokl. és 200 K, 180 K aranyban, 20 K oltványban.
- II. díj diszokl. és 100 K, 90 K aranyban, 10 K oltványban.
- III. díj okl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.

- II. díj diszokl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.
- III. díj okl. és 10 K, 9 K aranyban, 1 K oltványban.

d) Kocák.

- I. díj diszokl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
- II. díj diszokl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.
- III. díj okl. és 10 K, 9 K aranyban, 1 K oltványban.

IV. csoport. 50 holdon alóli birtokosok kiállítása, egy évnél hosszabb idő óta tulajdonukban levő állatokért.

Erdélyi fehér marha. a) Bikák.

- I. díj diszokl. és 100 K, 90 K aranyban, 10 K oltványban.
- II. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
- III. díj okl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
- IV. díj oklevél.

b) Borjas vagy borjazó tehének.

Egy évnél hosszabb idő óta tulajdonukban levőkért.

I. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.	4	"	"	"
II. " " " " " " " " " " " "	36	"	"	"
III. " " " " " " " " " " " "	30	"	"	"
IV. " " " " " " " " " " " "	25	"	"	"
V. " " " " " " " " " " " "	20	"	"	"
VI. " " " " " " " " " " " "	10	"	"	"

- III. díj okl. és 27 K, 3 oltvány.
- IV. díj okl. és 23 K, 2 oltvány.
- V. díj okl. és 18 K, 2 oltvány.
- VI. díj okl. és 13 K, 2 oltvány.
- VII. díj okl. és 9 K, 1 oltvány.

VII. csoport. Sertések. Mongolica.

a) Kanok.

- I. díj diszokl. és 20 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
- II. díj diszokl. és 13 K, 2 oltvány.
- III. díj okl. és 9 K, 1 oltvány.

b) Kocák.

- I. díj diszokl. és 27 K, 3 oltvány.
- II. díj diszokl. és 18 K, 2 oltvány.
- III. díj okl. és 9 K, 1 oltvány.

VIII. csoport. Juhok. Tiszta fajú vagy keresztezett szép 4—6 drbból álló juhcsoporthért.

- I. 18 kor., 2 oltvány, II. 4 kor., 1 oltvány, III. 5 drb oltv.

IX. csoport. Házi ipar kiállítók részére bármilyen házi ipari készítményért. I. 27 kor., 3 oltvány. II. 18 kor., 2 oltvány. III. 9 kor., 1 oltvány.

X. csoport. Bikagondozók. I. díj 20 kor., II. 15 kor., III. 10 kor., IV. 10 kor., V. 10 kor., VI. 10 kor.

XI. csoport. Kis- és nagybirtokosok baromfi és termény kiállítása. I. Baromfi. a) **Tyukféle törzs.** I. 13 kor. 2 oltvány. II 9 kor. 1 oltvány. III. 4 kor. 1 oltvány.
a) Ludak dettó 30 kor. b) Kacsák dettó 30 kor. c) Pulykák dettó 30 kor.

XII. csoport. Borok. A dicsőszenmártoni szőlő részv. társ. tiszteletdíja. I. díj I. o. 250 szőlőoltvány. II. 150 I. o. szőlőoltvány. III. 100 I. o. szőlőoltvány.

XIII. csoport. Szőlő. I. díj 27 kor. 3 almaoltvány. II. 23 kor. 2 oltvány. III. 18 kor. 2 oltvány. IV. 9 kor. 1 oltvány. V. 4 kor. 1 oltvány.

XIV. csoport. Gyümölcs. a) Alma. I. díj 13 kor. 2 almaoltvány. II. díj 9 kor. 1 oltvány. III. díj 4 kor. 1 oltv. b) Körtve. I. díj 13 kor. 2 oltvány. II. 9 kor. 1 oltvány. III. 4 kor. 1 oltvány. c) Barack (duranci) I. díj 13 kor. 2 oltvány. II. 9 kor. 1 oltvány. III. 4 kor. 1 oltvány.

XV. csoport. Őszibuza. I. díj 27 kor. 3 oltvány. II. okl. III. okl. IV. okl. b) Tengeri. I. díj 27 kor. 3 oltv. II. okl. III. okl. IV. okl. c) Lóhere. I. díj 27 kor. 3 oltv. II. okl. III. okl. IV. okl. d) Arpa. I. díj 27 kor. 3 oltv. II. okl. III. okl. IV. okl. e) Zab. I. díj 27 kor. 3 oltv. II. okl. III. okl. IV. okl.

XVI. Díjazatnak továbbá: Vaj, méz és mindennemű gazdasági termények, valamint házi nyulak, méhek stb.

A kiállítás sorrendje.

Oktober 13. Reggel egykettő 8—10 óráig a bíráló bizottság működése, állatok, termények és gépek elbírálása. Délelőtt 10 órakor a kiállítás ünnepélyes megnyitása. 10 órától 12-ig zene. 1 órakor közeled; ebéd alatt a kiállítási borok előrvezése. Délután 3—4 óráig az állatok jutalomdíjainak kiosztása, állatkiállítás bezárása. 4—6 óráig az állami szőlőtelep megtekintése s ott Schöpner Sámuel nyugalmazott szőlészeti és borászati felügyelő közérdekű előadása a szőlőtelepítésről.

Kiállításon 4—6 óráig zene.

c) **Üszők.**
I. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
II. díj diszokl. és 40 K, 36 K aranyban, 4 K oltványban.
III. díj okl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
IV. díj okl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.
V. díj okl. és 15 K, 13 K aranyban, 2 K oltványban.
VI. díj okl. és 10 K, 9 K aranyban, 1 K oltványban.

V. csoport. 50 holdon alóli birtokosok csoportkiállítása, ki-zárólag saját tiszta fajta fajta tenyésztésért erdélyi fehér vagy tarka fajban, 1 tehén, 2 üsző, esetleg 1 bika 6 hónapon felüli (előny, ha bika is van a csoportban).

A kiskülvármegyei gazdasági egyesület tiszta. díja:
I. díj diszokl. és 100 K, 90 K aranyban, 10 K oltványban.
II. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
III. díj okl. és 40 K, 36 K aranyban, 4 K oltványban.
IV. díj okl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.

VI. csoport. Tiszta fajta tarka marhák kiállítása. Egy évnél hosszabb idő óta a kiállítók tulajdonában.
a) **Bikák.** Csakis saját tenyésztésű állatokért.
I. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
II. díj diszokl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
III. díj okl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.

b) **Tehenek borjas vagy borjazó.**
Egy évnél hosszabb idő óta tulajdonukban levő állatokért.
I. díj diszokl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
II. díj diszokl. és 25 K, 23 K aranyban, 2 K oltványban.
III. díj okl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.
IV. díj okl. és 15 K, 13 K aranyban, 2 K oltványban.
V. díj okl. és 10 K, 9 K aranyban, 1 K oltványban.

c) **Üszők.**
I. díj diszokl. és 50 K, 45 K és 5 drb oltvány.
II. díj diszokl. és 40 K, 36 K és 4 drb oltvány.

II. csoport. Tarka marhák. Kizárólag saját tenyésztésű és tiszta fajban tenyésztett tarka marhákért.
a) **Bikák.**
I. díj diszokl. és 80 K, 72 K aranyban 8 K oltványban.
II. díj diszokl. és 40 K, 36 K aranyban, 4 K oltványban.
III. díj okl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.

b) **Borjas vagy borjazó tehének.**
I. díj diszokl. és 80 K, 72 K aranyban, 8 K oltványban.
II. díj diszokl. és 40 K, 36 K aranyban, 4 K oltványban.
III. díj okl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.

c) **Üszők.**
I. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
II. díj diszokl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
III. díj okl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.

d) **Kizárólag saját tenyésztésű tiszta fajta tarka marha csoport.**
1 drb bika, 2 drb tehén, 4 drb üsző.
I. díj diszokl. és 100 K, 90 K aranyban, 10 K oltványban.
II. díj diszokl. és 50 K, 45 K aranyban, 5 K oltványban.
III. díj okl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.

III csoport. 50 h. felüli birtokosok tiszta fajta sertés kiállítása.
Mongolica. a) Kanok.
I. díj diszokl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
II. díj diszokl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.
III. díj okl. és 10 K, 9 K aranyban, 1 K oltványban.

b) **Kocák.**
I. díj diszokl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.
II. díj diszokl. és 20 K, 18 K aranyban, 2 K oltványban.
III. díj okl. és 10 K, 9 K aranyban, 1 K oltványban.

c) **Másfajta sertések. c) Kanok.**
I. díj diszokl. és 30 K, 27 K aranyban, 3 K oltványban.

Oktober 14-én reggel 9 órakor: 1. Kukoricaszár tépő gép működés közben való bemutatása s közérdekű gazdasági előadás a kukoricaszár tépő gép használatáról, valamint a kukoricaszár hasznosításáról, eltevéséről. 2. Gazdasági előadás a gyümölcsösomágozásról. 3. Fűredi Lajos kendertermelési szaktanár előadása a kendertermeléséről. 4. A vármegyei gazdák értekezlete a kendertermeléséről és kenderfeldolgozó gyár létesítéséről. A kiállításon 10—12 óráig zene. Délután 3—6 óráig gyümölcs- és borvásár. Kiállításon 3—6 óráig zene.

Oktober 15-én. Reggel 8—11 óráig gépek, valamint a helyi tűzoltó egyesület-felszerelésének bemutatása, működésben is. 11 órakor. Termények jutalomdíjainak kiosztása. 11—12 óráig zene.

Délután 3 órakor a kiállítás bezárása. 4—5 óráig termények, gyümölcs stb. előrvezése.
Térdíjak és beléptídjak. Szarvasmarhák díjért birtokosoknak 2 kor., kiskisgazdáknak 1 kor., gazdaköri tagoknak 60 fill., szarvasmarhák csoportjárt birtokosoknak 5 kor., kiskisgazdáknak 2 kor., szadaköri tagoknak 1 kor. 50 fill., sertésekért birtokosoknak 1 kor., kiskisgazdáknak 50 fill., gazdaköri tagoknak 30 fill., juhcsoporthoz 50 fill., a gazdaköri tagoknak 30 fill., baromfiakért vagy háziállatokért minden (a tulajdonos által hozandó) ólak után 50 fill., kiskisbirtokosnak 30 fill. Házipari készítményért méterenként 10 fill., gabona után dobozonként 30 fill., gyümölcs után tányéronként 30 fill., más terményekért dobozonként vagy csomónként 30 fill., borért palackonként 20 fill. — Gépekért: méterig 20 kor., 50 méterig 2 kor.

Belépő-díjak: 1. a kiállítás tartamára 2 kor., egyszeri belépésre 50 fill., gazdaköri tagoknak 30 fill., gyermekjegy 20 fill. Belépti-jegy váltására kiállítók és rendezők is kötelesek! A kiállításban való részvételre bejelentési határidő f. évi szept. hó 30-ának déli 12 órája.

TUDNIVALÓK: A bejelentések a gazd. egyeslet titkári hivatalába címzendők, vagy ugyanitt szóval bejelentéshez csatolandó a közösgéi előjáróság (vagy gazdaköri elnök-ség) igazolványával arról, hogy a kiállítandó állat saját tenyésztés, vagy egy évnél hosszabb idő óta a kiállító tulajdona. Termények kiállításának szükséges bejelenteni, hogy a kiállított terményből mennyi az eladó készlete és mi az ára? A bejelentéssel egyidejűleg a gazdasági egyeslet „kiállítási pénztárába” befizetendők a fentebb megállapított térdíjak.

A díjazásra bejelentett állatok legkésőbb október 13-án reggeli 6 óráig a kiállítás területén a megjelölendő helyen kiállítandók; a terményeket pedig legkésőbb október hó 12-én reggeli 8 óráig a gazdasági egyeslet főtitkári hivatalába be kell szállítani, hogy azok kellő időben elhelyezhetők legyenek.

Gabonából legalább 2—2 liternyi, gyümölcsből, szőlőből 2—2 tányérnyi, borból 2—2 (7 decis) üveg állítandó ki. A kiállítási belépő jegyek egyuttal a gazdasági előadások meghallgatására is jogosultságot nyújtanak! Termények, romlandó tárgyak és borok a gazd. egyeslet pénztára javára el fognak adni. Egyéb részletekre a gazd. egyeslet titkári hivatalában felvilágosítás szerezhető.

A díjak csakis arra érdemes állatoknak fognak kiadni, az esetleg fennmaradó díjak pedig más csoportok díjazására fordítanak.

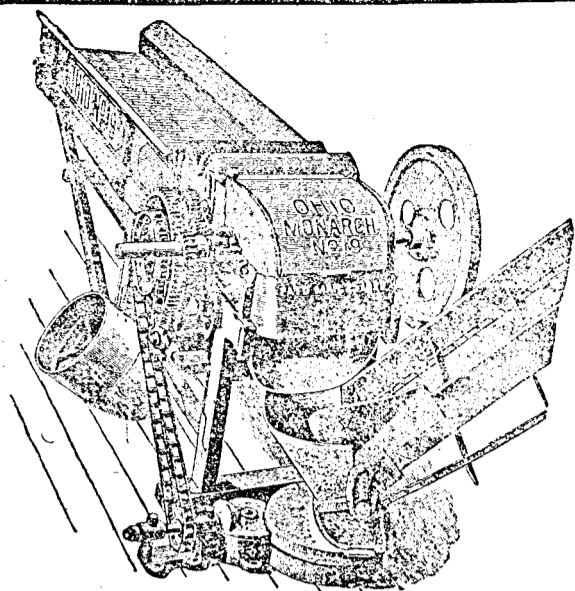
Kiskülvármegyei Gazdasági Egyeslet. 1908. szeptember 5.

Sándor Pál

e. főtitkár.

Br. Kemény Ákos

főispán, egyi. elnök.

„OHIO” EREDETI AMERIKAI TENCERISZÁR-TÉPŐ,

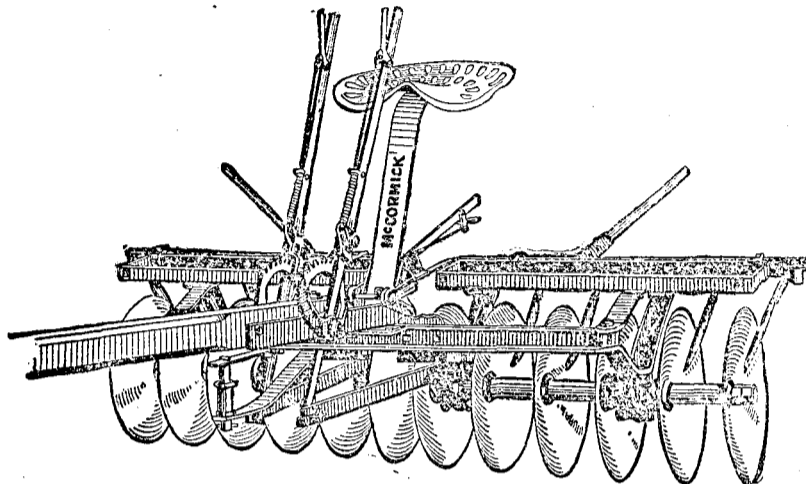
zöldtakarmányapritó- és szalmaszeccskázógép a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona

tarlóhántásra, vetőszántásra, rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A. Igazgatósága és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

J. E. KNECHT, igazgató.

2098

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legutányosabb árak mellett ajánlatosan
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóherő-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapátók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsázók, darálóok, őrlőmalmok, egytemes aczél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

**TAKARMÁNY-
RÉPA** 2191
körülbelül 2—3 ezer métermázsa — szép nagy növésű — eladó október közepétől szállítva Bővebb felvilágosítással szolgál
Isáky Gábor
birtokos
Dés, Szolnok-Dobokamegye.

RÖCK ISTVÁN gépgyára
BUDAPEST, I., Budafoki-út.
Gyártmányok:
Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzók. 1475

Kwizda-féle RESTITUTIONS-FLUID
mosóvíz lovak számára.
1 liter ára 2 korona 80 fillér. 40 év óta az utvári istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van. Nagyobb munkánál ellő- és utóerősnél, erőteljesen, inak merevségénél stb. Az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. — Kwizda féle Restitutions-fluid szőrdéjgy, ezimke és göngyölés törv. védve.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle szabadalmazott Lábszár-védő
2161. I. gummiból
szürke, fekete, barna és fehér színben és négy nagyságban készítenek és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelemtől szerinti:

1. sz. 20—22 cm.	3. sz. 24—27 cm.
2. sz. 22—24 cm.	4. sz. 27—30 cm.

Ára darabonként
szürke
1. sz. Kor. 5,50 | 3. sz. Kor. 6,40
2. sz. Kor. 5,50 | 4. sz. Kor. 7,30
fekete, barna és fehér
1. sz. Kor. 5,50 | 3. sz. Kor. 6,40
2. sz. Kor. 6,40 | 4. sz. Kor. 7,70

Képes ányjegyzéket igény és bérmentve. Főraktár:
KWIZDA JÁNOS FERENC
es. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, bei WIEN.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.
Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására.
1 doboz ára 1 korona 40 fillér.
2. doboz 70 fillér.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
 Wien, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

2080

ERDELYI BANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztályosjegyek főelárusító helye.
A bank elfogad betéteket
 takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat
 felmondás nélkül visszafizeti.
Leszámitól, váltókat, utalványokat,
 járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.
Értékpapirokat, idegen pénznemeket
 elad és vásárol
Előleget ad értékpapírokra,
 folyószámlán és előre meghatározott időre
Dijmentesen bevált szelvényeket
 és elvállalja a sorsjegyek revízióját.
Kibocsát utalványokat, checkeket,
 hitelleveleket bármely külföldi piacra.
Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt
 tűz- és betörésmentes pánccszekrényeket. (Safe Deposits.)
 2055 Üzleti órák:
 d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Eladó

Almay Olivér
 almás-alcilli gaz-
 daságában míg a
 készlet tart, rend-
 kívül bő termő

Diószeghi óriás
buza vetőmag.

Ára 24 kor. mm. vag-
 gonba rakva. Ugyanott
 eladó lesz a vész meg-
 szüntével 400-500
miskarolt tavaszi
süldő, melyek mos-
 tan vannak vészbe s
 bármikor megtekin-
 hetők. — Tisztelettel:
 almás-alcisiki uradalom
 Intézősége. 2188

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINCSEM-FLUID KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben
nélkülözhetetlen.

Felülmúlja a hasonló czélra szolgáló kül-
 földi szereket, mert a leghatásosabb s leg-
 jobb minőségű kipróbált anyagokból készül.
 Használatban van minden jelentékenyebb
 gazdaságban, állami és magánmésesben, ka-
 tonai-, polgári- és versenyistállóknál.
 Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszer-
 üzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brázay Kálmán cégnél Budapesten.
 1 üveg ára 2.50 kor., 12 üveg ingyen cso-
 magolás és bérmentes szállítással 24 kor.
 2105

Kedvező alkalom! Huzás már október 5-én.

Az árfolyamok esése következtében csekély
 tökebefektetéssel

1 és fél millió korona
 összegű fő- és melléknyereményekre játszhatik
 évi 3 huzásban, ha vesz nálunk egy

Hazai Takarékpénztári sorsjegyet

14 havi részletfizetésnél havi . . .	9. — korona
16 " " " " " " " " " " " " " " " "	8. — " "
19 " " " " " " " " " " " " " " " "	7. — " "
23 " " " " " " " " " " " " " " " "	6. — " "
28 " " " " " " " " " " " " " " " "	5. — " "

lefizetése mellett, vagy pedig letétjegyre napi
 árfolyamon 20. — K foglaló ellenében tetszés

1007

Egy sorsjegyre több nyeremény is eshetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál,
 Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. szám alatt.

szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a fog-
 laló lefizetése után a sorsjegyek nyereményei
 a yevőt illetik.

Huzások:

február 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel,
 június 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel
 október 5-én, összesen 731.000 K nyereménnyel,

Pénzt nem veszitheti el, mert minden sors-
 jegy okvetlen nyer legalább 100. — K törlesztő
 összeget, mely esetben még egy nyereményje-
 gyet is adnak 30 - 40 K értékben, mely nyere-
 ményjegy az 1976. évig valamennyi huzáson
 játszik.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek
 megfelelően berendezett műtermü-
 ket a nagyérdemű közönség becses
 figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
 Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
 Felsősetátér. Főtér 9.

1729

Sárospatak,
 Kossuth Lajos-u. 70.

Őszi trágyázáshoz a

csillag

helyesen alkalmazva, min-
 legelőszóbb foszforsavas mű-
 munkákkal és araján-

Stern Marka

védjeggyel

den növénynek legjobb és
 trágyája. — Kivánatra szak-
 lattalkészésgesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi
 vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
 Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Eladó vetőgépek,

2132

(Alkalmi eladás!)

11, 13 és 15 sorosak

egészen ujan,

a legjobb gyárból eladók

magas engedelménnyel!

Megtekinthetők: Kolozsvárt, Attila-utca 8. sz. a.

Bövebbet: lapunk kiadóhivatalában.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,970.340.— K.
Tartalékok	764.760.16 "
Összesen:	2,735.104.16 "

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " "	59.782.26 "
1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438.93 "
1905. " "	61.730.60 "
1906. " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kapta.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1018

az igazgatóság.

EREDETI „MÉLOTTE“ TEJFÖLÖZŐGÉPEK,
 valamint az összes tejgazdasági, állattenyésztési, gazdasági cikkek
 állandóan nagy választékban raktáron:
GEITTNER és RAUSCH Budapest, V. Andrásy-út 8.
 Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Eladó anyajuhok.
 (Erdélyi raczka) Fehérek.

Juhászat felhagyása miatt áruba bocsátok 230 drb. anyajuhot, 60 drb. idei anyabarányt és 6 drb. hágó kost, a juhok mind fiatalok, 2-3-4 évesek, egészségesek és bőtejelők.

Értekezni lehet:
Bedőházi Pál bérlő
 Szászvevesszős, posta Küküllővár, vasut Zsidve.
 Kívánatra kocsit küldök vonathoz.
 Bedőházi Pál.

77—1908.

Árverési hirdetmény.

A kolozsvári ref. egyházközség 6 évre bérbeadja a **Kötelen** községben levő birtokát az egyháztanács irodájában — Farkas-utca 23. sz. a. — a **f. évi szeptember 27-én d. e. 9 órakor** tartandó szóbeli nyilvános árverésen.

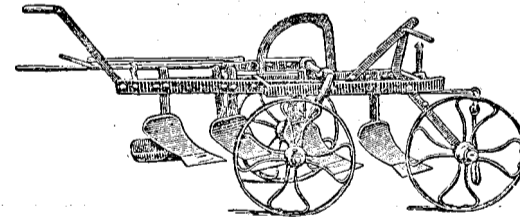
Árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt 1000 koronát bánatpénzül letenni.

Az árverés részletes föltételei alólirottnál — Monostori-ut 51. sz. a. — megtekinthetők.

A ref. egyháztanács megbízásából.
 Kolozsvár, 1908. augusztus 31.

Sárosy Pál
 gazdagodnok.

A tarlóhántás legcélszerűbb eszközei:

Bächer könnyű négybarázdás hántó ekéje,
Bächer könnyű hárombarázdás hántó ekéje,
Johnston tarlóhántó tárcsás boronái.

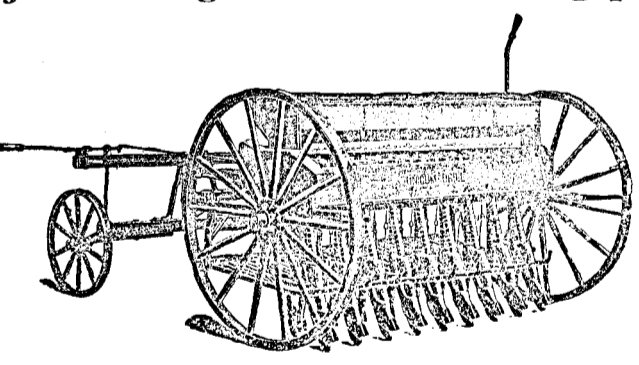
Legjobb acél anyag, csekély önsúly, kevés vonóerő, ideális munkateljesítés.

Tessék ajánlatot kérni! Olcsó árak!

BÄCHER RUDOLF speciális eke és talajművelő eszközök gyára.

Vezérképviselet és főraktár:
SZÜCS ZSIGMOND Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Az „eredeti Melichar“-gyártmányu páros sorszámú = **„UNICUM DRILL“**
 a jelenkor legtekéletesebb sorvetőgépe.

Utólérhetetlenül precíz vetés, hegynek-völgynek teljesen egyforma magelosztás, könnyű és biztos kormányzás, csekély vonóerősükséglet, szilárd kivitel, elsőrendű anyag, melyeknek ezen sorvetőgép általános kedveltségét köszönheti. Több mint 32.000 drb. használatban.

Ujabb speciálítások:
MÜTRAGYASZÓRÓGÉPEK.
MELICHÁR FERENC sorvető és műtrágyaszórógépek gyára
 Vezérképviselet és főraktár:
SZÜCS ZSIGMOND
 Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.